

Arbetsförhållanden etc. vid Siggebohytte gruva under 1890 talet. Överättad av f. d. gruvarb. hemmansäg. Johan Hansson, antyrtan. Född år 1865 i Bromsjö, Lindes socken.

Hansson arbetade, som borrhare vid Siggebohytte gruva åren 1891-92 och 93. Huvuddelägare i nämnda gruva var då bergsmannen Isakel Andersson, Siggebohyttan, vilken och drev brytningen i densamma. Andersson sålde emellertid senare sin del i gruvan varefter den övergick i andra händer.

All borrhning skedde för hand/s. k. handborrhning/ och en borrhares arbetsförtjänst var kr. 1:50 pr dag och för lastare, lagkarlar etc. kr. 1:25 pr dag. Arbetstiden för exempelvis en borrhare beräknades efter en slags ackordsättning, som kunde formuleras sålunda, "när man fick färdigt" d. v. s. sedan man borrh sina bestämda alnar, vilket betyder att varje borrhåll ~~var~~ djup var så och så många alnar djup. Enom denna beräkning av arbetstiden kom den att variera från 6 till 8 timmar pr dag, beroende på borrharens arbetsskicklighet.

Denna, för vår tid, ovanliga ackordssättning och arbetstidsberäkning, skapade ett visst idylliskt skimmer och var för inte, större känsla av frihet, för gruvarbetarens hårda arbete. Ett förhållande, som den gamla gruvarbetaren anser var ett ~~mycket~~ stort plyss jämfört med nutidens strikta arbetsschema, vad det avser arbetstid.

Ang. olycksfallfrekvensen vid gruvan, var den i liket med de flesta gruvor denna tid, ganska stor. Under de tre år Hansson arbetade vid Siggebohytte gruvan inträffade 3 olycksfall med dödlig utgång. De allra flesta olyckorna förorsakades av ras.

Hansson körde som yngling järn från Öskeviks hytta till Nora. Förvägen gick vintertid över Fåsjön och Norasjön. Järnet avlsatades vid järnvägsstationen för vidare befordran.

Förtjänsten pr häst och karl uppgick till 3 och 4 kronor pr dag, eller rättare sagt pr for, då man inte han med mera än en resa om dagen.

Tillägg: Ang. en gruvarbetares sammanlagda inkomst pr månad, uppgick denna till kr. 35-40. I bästa fall kunde ~~en borrhare komma upp till~~ kr. 50 pr månad, om man hade ~~ett~~ någon "ortdrivning." "Ortdrivning" ~~kunde~~ betydde att man sprängde sig in i bergväggen från ex. huvudschaktet följande malmen. ~~att~~ detta i sin tur betydde som det heter "att gå före med orten." Det vill säga, att spränga undan så pass mycket, att man kunde komma åt ~~med borrhning.~~ Nästa etapp efter man gått före med "orten" var pallarna. Det vill säga, sedan ~~ortbrytningen~~ ortbrytningen var klar, bröt man malmen i pallar.

Den allra sista etappen i "ortdrivningen" kallades "stråss". Det tillgick på följande sätt:
 Sedan orten var klar och brytningen i pallarna börjat och pågott ett slag, avskalades den malm, som blivit kvar på sidorna/väggarna/där man gått in med "orten" och detta arbete kallades "stråss". Vidare fanns det takbrytningen, ~~och~~ tillgick på samma sätt, som föregående.

Beträffande gruvarbetarnas förhållanden i övrigt kan nämnas gruvstugan: Till varje gruva hör en s.k. gruvstuga, En stuga där ~~arbetarna~~ ~~intag~~ ~~sina~~ ~~måltider~~ arbetarna bl.a. intogo sina måltider ur medhavda matsäckar, men även användes till vile- och sovstuga för de gruvarbetare som hade ~~långt~~ ~~hem~~ alltför långt hem. För dessa långväga arbetare betydde gruvstugan hemmet under veckan eller så länge den medhavda "matsäcken" räckte.